

President Ramos-Hortas angripare inför rätta

Rättegången mot de tidigare soldater och Angelita Pires, som anklagas för attackerna mot president José Ramos-Horta och premiärminister Xanana Gusmão den 11 februari 2008, inleddes den 13 juli vid Dilis distriktsdomstol.

Vid attacken mot presidentens residens sårades han svårt och ledaren för rebellsoldaterna, den tidigare chefen för militärpolisen Alfredo Reinado, samt ytterligare en tidigare soldat dödades. Premiärministern undkom ett bakhåll mot sin bilkortege oskadd.

23 soldater som avskedats 2006 efter att ha protesterat mot diskriminering och sedan vägrat följa order, fyra medhjälpare och Reinados älskarinna Pires, som har dubbelt medborgarskap i Australien och Östtimor, i allt alltså 28 personer, är åtalade för mordförsök och konspiration för mord.

Hittills har varken omständigheterna kring de dödande skotten mot Reinado eller Pires inblandning klarlagts. Angelita Pires bedyrade vid ankomsten till domstolen sin oskuld, barfota och klädd i traditionell östtimoresisk dräkt.

President Ramos-Horta, som efter skottskadan flögs till Darwin i Australien för operation och flera veckors konvalescens, har tidigare förklarat att han kan tänka sig att benåda soldaterna. Han har dock nästan från början anklagat Angelita Pires för att ha hetsat Reinado till attacken.

Sergeant Pedro Joaquim Soares är ett av de vittnen som hittills hörts av domstolen. Sergeant Soares tillhörde presidentens livvakt och beledsagade tillsammans med en annan vakt Ramos-Horta på dennes sedvanliga morgonpromenad längs Dilis strand. När de, på grund av skott ur presidentbostadens riktning, återvände till Ramos-Hortas bostad, började skjutandet. Soares såg Ramos-Horta blödande falla ihop och öppnade med sitt tjänstevapen eld mot den i rånarluva maskerade skytten, som med sitt HK33 automatvapen avlossat de två skotten mot presidenten, och börjat fly från platsen. Soares missade dock med alla skott. Nu

försökte han i stället att stoppa blodflödet från kulhålet i Ramos-Hortas buk. När en annan av vakterna kom för att hjälpa presidenten, sprang Soares tillsammans med en annan vakt in i presidentens hus för att hämta fler vapen. Då han kom ut igen, såg han rebelledaren Alfredo Reinado och dennes medhjälpare Leopoldino döda på marken. Han kände på Reinados och Leopoldinos vapen och bägge var kalla. Det tycktes som om Reinado blivit skjuten på nära håll. Soares kan alltså inte identifiera Marcelo Caetano, som är den som anklagas för skotten mot presidenten. Hur kommer det sig att Soares vittnar att den som sköt presidenten bar rånarluva, men presidenten tidigare sagt att han kan identifiera skytten?

En annan av presidentens vakter, Jose Luis, militärpolis, vittnade att han just hade gått på sitt skift klockan sex och gått till grinden på framsidan av presidentbostaden, när han såg en kollega, Domingos Pereira, omgiven av soldater i uniformer i USA-stil. Han hörde någon säga: "Lägg ner era vapen och rör er inte." Då sprang han tillbaka in, väckte två av sina kollegor och sedan hoppade han över staketet på baksidan och sprang. "Jag var rädd och jag flydde", sade han. Sedan fick han lift till arméns högkvarter och informerade dem om att presidentens bostad var belägrad.

Rätten hör 2-4 vittnen per dag och avser att totalt höra uppåt 150 vittnen, varför rättegången förväntas pågå ytterligare tre till fyra månader.

Hittills har rapporteringen från rättegången varit ovanligt sparsam och lätt förvirrande, precis som redogörelserna för attackerna. Till exempel sägs att Gastao Salsinhas, som tog över kommandot över rebellerna efter Reinado, försvarsadvokat inte kommit till rätten av fruktan för sitt liv.

Den 11 augusti beslöt domstolen att skjuta upp rättegången till september.

Tommy Pollák

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.